

preko Norvegije. V pozdrav so mu izprožili top in tudi Oceana je storila istotako. Z daljnogledi smo se prepričali, da je na bratskem parniku zelo veliko potnikov. To je bila prva, pa tudi edina ladja, ki smo jo videli severno od Nordkapa.

Tudi ta dan je stakvalo polnočno solnce; ves čas je bilo nebo prepreženo z oblaki. Namesto tega smo pa v poznih urah občudovali druge znamenitosti: kite in ledene gore.

Kmalu potem, ko smo srečali Oceano, začujemo odnekod: „Kit, kit!“ Vse drevi gledat neznanu zver. Nekaj črnega je plavalo ne daleč od Blücherja: več metrov dolg kit. Del hrbta se je od časa do časa prikazal iznad vode; tudi velikanska glava se je včasih dvignila iz temnozelenkastih valov; visok curek vode je brizgnil velikan iz nosnic. Taki ne navadni vodometi so nas silno zanimali; obenem so nas opozarjali, kje se nahajajo morske pošasti. Kit namreč diha kot sesavci. Če sopemo pozimi v prav mrzlem zraku, se izdihani hlapi takoj zgostijo v meglo; v mrazu torej vidimo, kako dihamo. Isto je s kitom. Tudi njemu se vlažna sapa zgostijo v meglo, in ker je to mrzlo dovolj, se megla zgostijo še dalje v vodeni curek. Kit torej ne brizga vode, marveč samo sapa se mu izpreminja v vodo. Kiti so se nam prikazovali zdaj tu, zdaj tam. Vsa morska gladina je oživila. Kiti se namreč navadno ne izprehajajo po morju samši, ampak v družbi. Čudno, da ravno največji morski orjaki žive v najmrzlejšem morju.

Ko smo se veselili nad kiti, zavpije nekdo: „Ledena gora!“ „In tamkaj-le zopet ena!“ zavpije drugi ter pokaže v daljavo. Tem „goram“ smo prihajali bliže in bliže. Da ne bo kdo v skrbeh, pripomnim, da to niso nikakršni ledeni hribi, marveč samo veliki kosi ledu, ki so se odtrgali od lednikov in plavajo po morju. Nad morsko gladino se dvigajo dva do pet metrov. Ti ledeni drobci pa niso tako neznatni in tako nedolžni, kakor bi se komu zdelo na prvi pogled. Če led plava na vodi, ga moli samo desetina iznad površja, devet desetini se ga pa

skriva pod morsko gladino. Ledeni kosi so pod vodo včasih do 20 m visoki. Taka množina ledu pa majhnim parnikom in ribiškimi čolnom lahko mnogo škoduje. Mi se seveda takih „gora“ nismo bali. Zanimale so nas, ker so bile prav lepe zelenkastomodre barve in so imele kaj čudne oblike; voda jih je hudo izjedala, da so imele mnogo ostrih robov ter kapnikom podobnih koničastih rogljev.

Vsakdo razume, da se nam ni mudilo k počitku; saj je v teh krajih „ponoči“ ravno tako svetlo kot „podnevi“. Ko ne bi imeli stalnega dnevnega reda, bi niti ne vedeli, kdaj je dan in kdaj noč.

Kako vpliva „večni dan“ na živali, sem čitali ti-le zgodbici: Imeniten bogatin je vzel s seboj petelina. V polarnih krajih pa petelin ni vedel, kdaj mora naznanjati jutro; postal je otožen in pobit; nekoga dne ga je gospodar mrtvega našel v kurniku. — Neki kapitan je imel na ladji kanarčka. V mrzlem pasu ni hotel ne peti, ne jesti; povsili je glavo in razprostrl peruti. Oživel je šele tedaj, ko je ladja prišla v južnejše kraje.

Nekateri trdijo, da polnočno solnce vpliva tudi na človeka, da v polarnih krajih ne potrebuje toliko spanja; zato mora pa v domovini nadomestiti, kar je zamudil na severu. Nekdo² piše: „Ko sem se bil dva mesca mudil na severu, se mi je godilo, kakor prebivalcem Hammerfesta, ki pozimi spe tem bolj, čim manj so spali poleti. Ko sem prišel domov, se nikakor nisem mogel naspiti; vsak dan sem spal po deset do dvanajst ur kakor ubit.“ Takih učinkov jaz na sebi nisem opazil, menda zato, ker sem si tudi na ladji privoščil spanja, ponoči in podnevi.

Drugi menijo, da vpliva „večni dan“ celo na človekovo grlo, ki postaja tem bolj suho, čim dalje gremo proti severu. Na nekaterih turistih se je ta podmena sijajno izkazala; vsako naravno prikazen so pošteno zalivali. Ti ljudje pa menda tudi v domovini niso abstinentje . . .

(Dalje.)

¹ Wallsee, Der Nordland- und Spitzbergenfahrer, str. 65.

² Wallsee, str. 66.

Misel.

Zložil dr. Leopold Lénard.

Sem dete rahlih sanj in biserne noči,
iz tihega rojena hrepenenja
in iz solze, ki v dnu očesa spi,
in iz spominov prejšnjega življenja.

Nemir moj bratec, sestra je bolešt
in sirni svet je domovina moja
in po žarečem blesku rajskih zvezd
na zemlji koprnim jaz brez pokoja.

